

*Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 529/5, Praha 1
Magistrát hlavního města Prahy, Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1*

Otevřený dopis ministru školství Mikuláši Bekovi a primátorovi hl. města Prahy Bohuslavu Svobodovi.

Dětem s intelektovým postižením je upíráno právo na základní vzdělání.

Vážený pane ministře, vážený pane primátore hl. města Prahy,

obracíme se na vás jako na představitele institucí, které jsou odpovědné za zajištění práva všech dětí na vzdělávání tak, jak jej zaručuje článek 33 Listiny základních práv a svobod, a tak, jak jej definují Úmluva o právech dítěte a Úmluva o právech osob se zdravotním postižením. Toto právo je ale mnoha dětem s intelektovým znevýhodněním upíráno.

Desítky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebyly letos v řádném zápisu přijaty do žádné speciální školy na území hlavního města Prahy, kde žijí se svými rodinami.

Situace je pro pečující rodiny nepřijatých dětí s intelektovým znevýhodněním kritická. Jsou v tuto chvíli pod vysokým tlakem nejistoty a ohrožení, jak budou fungovat po letních prázdninách. Nemohou vyčkávat, do začátku školního roku zbývá pár měsíců. Jsme připraveni s vámi o nápravě tristní situace jednat a pevně věříme, že učiníte příslušné kroky k nápravě. Tyto děti mají zákonný nárok na vzdělání a jejich rodiny jsou připraveny jej hájit s využitím dostupných právních a mediálních prostředků.

Z našeho šetření vyplývá, že se do speciálních škol nedostaly desítky dětí. A ačkoliv je rodiče v řádném termínu hlásili k zápisu na ZŠS nebo ZŠ pod paragrafem 16 splňující vzdělávací rámec pro ZŠS (RVP pro ZŠS díl 1 a 2), o jejich osudu rozhodoval los a štěstí v loterii měly pouze jednotky, maximálně desítky dětí, dle kapacity jednotlivých škol. Viz příloha.

Nepřijaté děti jejich rodiče přihlašují do běžných základních škol. Tam ale nepatří z podstaty svého postižení. Nelze je vzdělávat podle běžných osnov ZŠ. Jedná se o děti s diagnózami: střední nebo těžké mentální postižení, autismus a jiná přidružená postižení. V těchto případech je nutné vzdělávání speciální.

Odepření základního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami má negativní dopady na celou rodinu a společnost.

Dopady na děti s mentálním postižením a jejich rodiny

- Odepření práva na vzdělání
- Odepření sociálního kontaktu dětem s jejich vrstevníky s podobným postižením
- Odepření práva dětí učit se nové dovednosti a vědomosti – nucená stagnace
- Vyčlenění ze společnosti - potíže dětí při osamostatňování do budoucna

- Ztráta zaměstnání, a tedy i příjmu jednoho z rodičů – náročná finanční situace pečujících rodin
- Sociální izolace pečujícího rodiče
- Nutnost zažádat si o příspěvek na bydlení či jiné sociální dávky

Speciální školská zařízení mají jak vzdělávací, tak i socializační a terapeutickou funkci. Děti s postižením se ve speciálních školách učí znalostem, praktickým dovednostem, komunikaci a zažívají sociální interakce, které jim v budoucnu pomohou alespoň v částečném začlenění do společnosti. Speciální škola je pro ně esenciální interaktivní prostředí, doporučeno speciálními pedagogy!

Namísto aby byla těm nejzranitelnějším věnována maximální péče a podpora, jsou děti a jejich pečující rodiče vylučováni ze systému a ze společnosti. A je zcela zjevné, že ne všem dětem s postižením je zajištěn rovný přístup ke vzdělávání.

Výzva k nápravě – více speciálních škol, nejlépe spádových

Obce jsou v souladu se ŠZ povinné zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na svém území. V případě desítek pražských dětí ale jednotlivé městské části opakovaně a dlouhodobě selhávají a s nimi i hlavní město Praha jako zřizovatel speciálních škol a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako garant dostupnosti a kvality vzdělávání v Česku.

Právo na vzdělání má každé dítě bez ohledu na své postižení a pokud je mu školským poradenským zařízením doporučeno vzdělávání ve speciální základní škole, stát by měl tato místa zajistit v dostatečném počtu ideálně spádově a pečujícím rodinám už tak složitou životní situaci ulehčit, nikoli naopak.

Stavět do zoufalé situace rodiče, kteří denně pečují o dítě s postižením, je zásadním selháním státu v jedné z jeho základních funkcí, které od něj společnost legitimně očekává.

Proto se na vás obracíme a vyzýváme vás, abyste bez prodlení zvýšili kapacity speciálních škol, případně základních škol s potřebným RVP ZŠS 1. a 2. díl na území hlavního města Prahy tak, aby všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami dosáhly svého práva na vzdělávání tak jako jejich vrstevníci.

Vyzýváme vás, abyste:

- Zvýšili kapacity základních speciálních škol s potřebným RVP ZŠS 1. a 2. díl
- Zajistili, aby všechny děti, které mají v září 2025 nastoupit do prvních tříd, byly umístěny do takových škol, které jsou vhodné pro jejich vzdělávání
- Provedli systémové změny, které zajistí, že se letošní situace nebude v dalších letech opakovat.

Veronika Žáčková
výkonná ředitelka

Naděje pro děti úplňku z.s.

IČ: 05643856

Korespondenční adresa: Bubenská 6, Praha

info@detiuplnku.cz